

og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervs-
velsen kan eventuelt ske ved ekspropriation
efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved
ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 4. Rigsantikvaren kan kræve adgang
til steder, hvor der foretages jordarbejder,
og hvor der kan formodes under arbejdet
at fremkomme fund som nævnt i stk. 1,
1. punktum.

§ 50. Beskadiges, ændres eller flyttes et
jordfast fortidsminde, kan rigsantikvaren på-
lægge ejeren og brugeren at genoprette den
hidtidige tilstand inden for en rimelig frist,
medmindre det godtgøres, at skaden ikke
skyldes fejl eller forsømmelse fra disses side.
Efterkommes pålægget ikke, kan rigsanti-
kvaren lade arbejdet udføre på ejerens og
brugersens bekostning.

§ 51. Rigsantikvaren kan mod forevis-
ning af behørig legitimation kræve adgang
til jordfaste fortidsminder, og kan lade så-
danne fortidsminder undersøge og istand-
sætte, såfremt dette ikke medfører udgift
for ejeren, jfr. dog herved § 50. Rigsanti-
kvaren kan ligeledes kræve adgang til
sådanne steder, hvor der kan formodes at
være et fortidsminde.

Stk. 2. Finder rigsantikvaren, at der bør
sikres offentligheden adgang til et jordfast
fortidsminde, afgiver han, såfremt en aftale
om en vederlagsfri ordning ikke kan opnås,
indstilling til ministeren om erhvervelse af
fortidsmindet og eventuelt et omkringlig-
gende areal. Det samme gælder, hvis rigs-
antikvaren af andre grunde mener, at fortids-
mindet bør tilhøre det offentlige.

§ 52. Rigsantikvaren kan begære en med-
delelse om tilstedeværelsen af de i § 48
nævnte jordfaste fortidsminder tinglyst på
de pågældende ejendomme.

§ 53. Inden for en afstand af 100 m fra
de i § 48 nævnte jordfaste fortidsminder,
bortset fra kors, milepæle og lignende, må
der ikke uden fredningsnævnets tilladelse
placeres bygninger, skure, campingvogne og
lignende, opstilles master, foretages beplant-
ninger og ændringer i terrænet eller iværk-
sættes foranstaltninger, der i væsentlig grad
kan virke skæmmende på fortidsmindet. I
skove og plantager, hvor der var bevoksning

før den 1. marts 1961, kan nyplantning dog
finde sted, men beplantningen skal, med-
mindre fredningsnævnet tillader andet, hol-
des i en afstand af mindst 5 m fra fortids-
mindets fod. Fredningsnævnet kan ændre
grænserne for det i 1. punktum nævnte om-
råde, såfremt dets areal ikke forøges. Fred-
ningsnævnet skal, inden det træffer afgørelser
efter denne paragraf, indhente udtalelse fra
rigsantikvaren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler,
hvorefter det helt eller delvis forbydes at
placere telte inden for den i stk. 1, 1. punk-
tum nævnte linje.

Kap. VIII.

Almenhedens færdsel og ophold.

Strandbredder.

§ 54. Strandbredder og andre kyststræk-
ninger, på hvilke der ikke findes sammen-
hængende grønsvær eller anden landvegeta-
tion, er åbne for almenheden for færdsel til
fods samt for kortvarigt ophold og badning.
På private ejendomme må ophold og bad-
ning dog ikke finde sted inden for 40 m
fra beboelsesbygninger. På steder, hvor
der er ret til ophold og badning, er det
tillige tilladt i kortere tid at have en båd
uden motor liggende på strandbredden.
Færdsel, ophold og badning sker på eget
ansvar.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke:

- 1) arealer, der før den 1. januar 1916 var
udlagt som have eller inddraget under
en erhvervsvirksomhed, der drives på
vedkommende ejendom,
- 2) forsvarsanlæg,
- 3) havneanlæg med tilhørende landarealer.

Stk. 3. Strandbredder langs diger, der er
anlagt i henhold til digelovgivningen, er kun
åbne for almenheden i det omfang, det be-
stemmes af fredningsnævnet med tilslutning
af digebestyrelsen. Udgifter i forbindelse med
almenhedens adgang til disse strandbredder
refunderes digebestyrelsen med halvdelen
af statskassen, en fjerdedel af det pågæl-
dende amtsfond og en fjerdedel af de i
landsdelen beliggende bykommuner.

Stk. 4. Fredningsnævnet eller for arealer,
der ejes eller bruges af staten, ministeren for
kulturelle anliggender kan i særlige tilfælde
gøre undtagelse fra reglen i stk. 1.